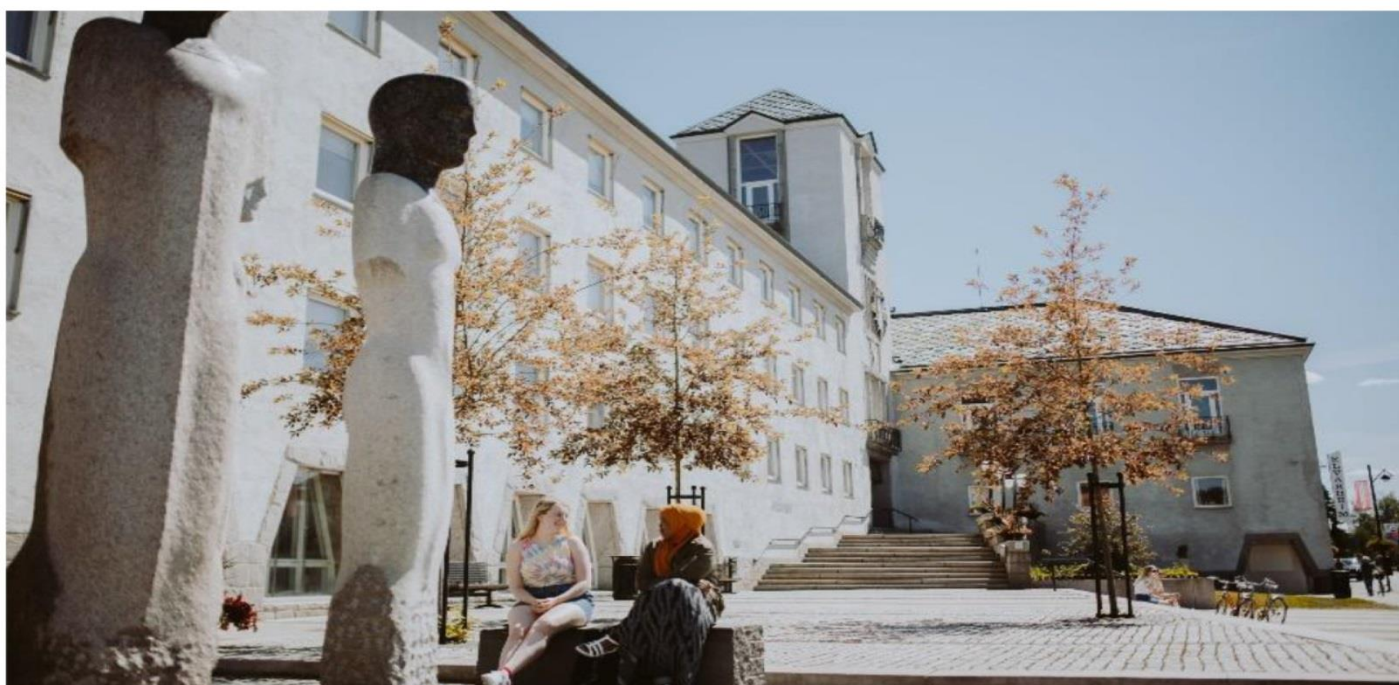

ELVERUM
KOMMUNE

Strategisk plan Internasjonalt arbeid i Elverum 2018 - 2021

Vedtatt av Elverum kommunestyre 13.12.2018

Forord	3
Sammendrag	5
1 Bakgrunn	7
1.1 Elverum som internasjonal kommune	7
1.2 Frivillig internasjonalt arbeid.....	8
1.3 Øvrige perspektiv som bakgrunn for internasjonalt engasjement	8
1.4 Struktur for det internasjonale arbeidet.....	8
2 Mål og strategier	10
2.1 Innledning.....	10
2.2 Internasjonalisering og endring i Elverum – Mål og strategier	11
2.3 Elverum og internasjonalt solidaritets- og hjelpearbeid – Mål og strategier	12
2.4 Elverum kommune og Nordisk samarbeid – Mål og strategier.....	14
2.5 Elverum - EØS-avtalen, EU og Europa – Mål og strategier.....	15
2.6 Rekruttering, utdanning og integrering – Mål og strategier	17
3 Organisering og gjennomføring	18
3.1 Generelt.....	18
3.2 Organisering etter spesifikke mål.....	19
4 Finansiering	20
5 Forhold til statlige/regionale planer/føringer	21
5.1 Statlige føringer	21
5.2 Fylkeskommunale føringer	21
6 Kommunikasjon	22

Forord

Den strategiske planen: «Internasjonalt arbeid i Elverum 2018 – 2021» er utformet på bakgrunn av arbeid som er gjennomført i ei arbeidsgruppe, i særlig grad i 2017 og 2018. Arbeidsgruppa har hatt representasjon fra sektor for kultur v/rådgiver Steinar Hovland, varaordfører Arnfinn Uthus, formannsapsrepresentantene Yngve Sætre og Eldri Svisdal, Samfunnsutviklingsstaben v/assisterende rådmann Aasmund Hagen og Regionrådet for Sør-Østerdal v/rådgiver Alf Kristian Enger.

Planarbeidet har skjedd med formannskapet som drøftings- og referanseorgan.

Mandat og opplegg for revidering av denne planen ble behandlet i Kommunestyret 25.09.2013 i sak KS-072/13 punkt 6:

«Mandat for utvikling av *Strategisk plan for internasjonalt arbeid for Elverum*:

1. Prosessen for å samle de føringer som foreligger samt komplettere disse til en Strategisk plan for internasjonalt arbeid i Elverum iverksettes.
2. Formannskapet oppnevnes som styringsgruppe for planprosessen.
3. Rådmannen har ansvaret for å være prosessleder og sekretariat for planprosessen. Rådmannen står fritt til å anvende de ressurser som finnes for å bidra til gjennomføringen av prosessen.
4. Samfunnsutviklingsstaben i kommunen bidrar også med råd og bistand i prosessen i henhold til intensjoner beskrevet i «kommunal planstrategi i Elverum 2012-2015».
5. Det tilligger Formannskapet som styringsgruppe å vurdere effektiv og hensiktsmessig gjennomføring av planprosessen, inkludert hvordan representanter for aktuelle samarbeidspartnere innenfor internasjonalt arbeid i Elverum og regionen skal delta.
6. Revidert forslag til «strategisk plan for internasjonalt arbeid for Elverum» skal fremlegges for Kommunestyret for godkjenning innen 1.mai 2014.»

Etter at mandatet for planarbeidet ble gitt i kommunestyrevedtak i september i 2013 (se over), har flere momenter bidratt til utsettelse i planarbeidet, og at arbeidet i perioder har måttet legges på vent. Kommunens arbeid med betydelige innsparinger gjennom 2014 og 2015, og det faktum at andre oppgaver har måttet gis høyere prioritet innenfor begrenset kapasitet har medvirket.

De strategiske planene i Elverum kommune er vesentlige elementer i det samlede planverket, underlagt kommuneplanen. Elverum kommune har i størrelsesorden 20 strategiske planer fordelt på forskjellige fag-/tema innenfor 6 samfunnsområder. De strategiske planene er utformet med tanke på forvaltning, drift og utvikling av Elverum som lokalsamfunn. Planene godkjennes av kommunestyret som kommunens øverste myndighetsorgan. Planene inneholder mål og strategier for hvordan målene skal nås for den aktuelle tidsperioden. Målene og strategiene er grunnlaget for kommunens virksomhet fra år til år, og de prioriteringer som blir gjort for drift og investeringer. Ettersom planene er utviklet for hele lokalsamfunnet vil også målene kunne nås ved medvirkning og gode samarbeid mellom kommune, øvrige offentlige virksomheter, næringsliv, frivillig sektor og andre.

Strategisk plan for internasjonalt arbeid i Elverum 2018 – 2021 er utformet på grunnlag av et tverrpolitisk ønske om å ivareta noen internasjonalt orienterte etiske og moralsk forpliktelser (et humanitært perspektiv) som Elverum som lokalsamfunn har og ønsker å ha, og dernest noen utviklingsmuligheter for Elverum som lokalsamfunn som kan ivaretas gjennom internasjonale

Strategisk plan: Internasjonalt arbeid i Elverum 2018-2021

orientering. På de fleste av kommunens tjenesteområder finnes internasjonalt relaterte utfordringer og muligheter, internasjonale perspektiver gjenfinnes derfor i mange av kommunens planverk på de forskjellige fagområder. Den strategiske planen for det internasjonale arbeidet har i tillegg tatt for seg noen særskilte internasjonalt orienterte tema-/fokusområder med mål og strategier.

Elverum kommune er ikke rigget og finansiert for å ha store ambisjoner på internasjonalt arbeid. Imidlertid vil opparbeidede tradisjoner/kultur, forpliktelser og muligheter kunne ivaretas og utvikles gjennom godt og inspirerende samarbeid mellom kommunale, fylkeskommunale og statlige organer, næringsliv og ikke minst frivillig sektor. Det er disse perspektivene denne planen for internasjonalt arbeid i Elverum søker å ta vare på og konkretisere, som grunnlag for praktisk handling for perioden 2018 – 2021.

Et utkast til den strategiske planen for internasjonalt arbeid har vært ute på høring i perioden 01.11. – 09.11.18. Innspill fra høring er tatt inn i planen.

Elverum, 13.12.2018

Erik Hanstad, ordfører.

Sammendrag

Elverum kommune har utarbeidet strategisk plan for internasjonalt arbeid i Elverum for perioden 2018 – 2021. Planarbeidet er gjennomført med formannskapet som drøftings- og referanseorgan. Ei egen arbeidsgruppe har gjennomført selve planarbeidet, særlig gjennom 2017 og 2018 – se forordet.

Planen er utarbeidet på grunnlag av et tverrpolitisk ønske om å ivareta noen internasjonalt orienterte forpliktelser og muligheter for Elverum som lokalsamfunn samt faktiske forhold slik de vurderes for Elverum som internasjonal kommune per 2018.

Planen redegjør for mål og strategier frem mot 2021 på 5 fokusområder:

- 1. Internasjonalisering og endring i Elverum.** Målet i 2021 er: Elverum som lokalsamfunn er bevisst sin rolle som internasjonal kommune og oppleves som en kommune som gradvis bedre forstår internasjonale forhold, andre lands kulturer og egen kultur og væremåte og potensialet for vekst og utvikling som ligger i dette.
- 2. Elverum og internasjonalt solidaritets- og hjelpearbeid.** Målene i 2021 er:
 1. Elverum kommune har avtalefestet vennskapsbysamarbeid med Tsumeb i Namibia og bidrar i et antall konkrete utviklingsprosjekter i byen. Namibia-arbeidet skjer i forpliktende avtaleregulert samarbeid med Namibiaforeningen og fylkeskommunen.
 2. Elverum kommune har et avtalefestet utviklingssamarbeid på utvalgte prosjekter med Sabang kommune i Ache – regionen i Indonesia, i et forpliktende avtaleregulert samarbeid med Høgskolen i Innlandet.
 3. Elverum deltar fullt ut i den årlige TV-aksjonen i oktober, i denne sammenhengen relevant når internasjonal hjelp er tema.
 4. Grunnskolen i Elverum opprettholder aktivitetsdag med internasjonalt humanitært formål.
- 3. Elverum kommune og Nordisk samarbeid.** Målet i 2021 er: Elverum kommune har avtalefestet vennskapsbysamarbeid med Sunne som gir gjensidig informasjon, kunnskapsutveksling og inspirasjon til forbedret tjenesteproduksjon og lokalsamfunnsutvikling.
- 4. Elverum - EØS-avtalen, EU og Europa.** Målene i 2021 er:
 1. Elverum kommune har kompetanse og kapasitet tilsvarende ½ årsverk til å overvåke internasjonale samarbeidsarenaer og utvikle prosjekter.
 2. Elverum kommune har til enhver tid en portefølje på 3-4 internasjonalt orienterte mulige prosjektinitiativ med faglig utviklingspotensial.
 3. Elverum kommune deltar i minimum 1-2 internasjonale prosjekter innenfor rammen av EU/EØS-samarbeidet, herunder Interreg-programmet.
- 5. Rekruttering, utdanning og integrering.** Målet i 2021 er: Elverum har et målrettet arbeid gående for å profilere og markedsføre kommunens attraktivitet som bosted overfor utvalgte målgrupper i europeiske land.

Planen redegjør videre for:

- Bakgrunn for planen og planarbeidet.
- Organisering og gjennomføring av de tiltak og arbeidsoppgaver/tjenesteproduksjon som følger av de mål og strategier det tas til orde for i planen.
- Finansiering – dvs. finansieringselementer som er av betydning for å gjennomføre arbeid som følger av planen.
- Forhold til statlige/regionale planer/føringer – dvs. kort redegjørelse for mulige føringer som er av betydning for planens innhold og innretning.
- Kommunikasjon – dvs. redegjørelse for kommunikasjonsarbeid som anbefales gjort for å gjøre planens innhold kjent overfor særskilte målgrupper samt lette gjennomføring av det arbeid som kreves for å nå planens mål.

1 Bakgrunn

1.1 Elverum som internasjonal kommune

Elverum kommune har i mange år, som øvrige norske kommuner, i tiltakende grad blitt påvirket av internasjonale forhold, internasjonale kontakter og internasjonalisering av lokalsamfunnet. Dels har dette skjedd som følge av en generell internasjonalisering, dels har Elverum som lokalsamfunn (kommune, organisasjoner, innbyggere) vært proaktive, særlig i internasjonalt hjelpearbeid, historisk sett (fra 1980-tallet) har Namibiaforeningen stått i en særstilling i så måte.

Internasjonaliseringen av Norge, og derved kommunene i Norge gis en overordnet oppsummering i denne artikkelen for perioden 1990 – 2016: <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/mange-innvandret-til-arbeid-og-familie>.

Elverum kommune har per 2018 en samlet befolkning på ca. 21.000 innbyggere. 9,5% av befolkningen (2.000 personer) har per 2018 i henhold til statistikk bakgrunn som innvandrere til kommunen, i betydningen innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. 881 av disse har EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand som opprinnelse. 1492 personer har Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania, og Europa uten EU/EØS som opprinnelse. Dette er en av flere indikatorer på Elverums profil som internasjonal kommune og er ett av flere perspektiv for planen.

Disse innbyggerne er integrert eller under integrering i henhold til særskilte program, og er samfunnsborgere med deltakelse i arbeids- og samfunnsnivå på linje med øvrige innbyggere. Det er viktig og avgjørende for en god samfunnsutvikling at innvandrere av alle kategorier blir godt integrert, «føler seg hjemme» i Elverum og deltar i samfunns- og arbeidsliv. Dette perspektivet viser at internasjonalt orientert arbeid både kan drives **internt i kommunen** (ivaretagelse av integrering, benytte og utvikle internasjonale kontakter, styrke mellommenneskelige relasjoner, styrke flerkulturell forståelse m.m.) og **eksternt i relasjon med omverden** utenfor Norges grenser.

Som det skrives i forordet til planen så er det et tverrpolitisk ønske om å ivareta noen internasjonalt orienterte forpliktelser og muligheter som Elverum som lokalsamfunn har. På de fleste av kommunens tjenesteområder finnes internasjonalt relaterte utfordringer og muligheter, internasjonale perspektiver gjenfinnes derfor i mange av kommunens planverk på de forskjellige fagområder. Den strategiske planen for det internasjonale arbeidet (denne planen) har i tillegg tatt for seg noen særskilte internasjonalt orienterte tema-/fokusområder med mål og strategier.

I Elverum kommune er forsvaret, sykehus og høgskole betydelige arbeidsplasser. Disse institusjonene, i senere år i særlig grad forsvaret, har en rekke medarbeidere med betydelig kompetanse på internasjonalt arbeid – humanitært, fredsskapende og fredsbevarende, noe som også er en indikator på Elverums profil som internasjonal kommune, og derved et perspektiv som er bakgrunn for planen.

Elverum kommune har i sin tid (2004) fått utmerkelsen internasjonal kommune av Fredskorpset. Denne tildelingen ble begrunnet med lokalsamfunnets lange engasjement i Namibia, samt for bosettings- og integreringsarbeid i kommunen. Dette kan stå som et symbol på et relativt langvarig internasjonalt engasjement i Elverum, en utviklet kultur for internasjonalt engasjement og perspektiver utover eget lokalsamfunns ve og vel som vil være et fundament for videre arbeid.

1.2 Frivillig internasjonalt arbeid

En rekke organisasjoner, enkeltmennesker og grupper av mennesker i Elverum har deltatt og deltar i internasjonalt orientert arbeid. Namibiaforeningens arbeid siden 1980 har gjennom årene vært den klart største enkeltaktør. Aktiviteten som Namibiaforeningen, mediehuset Østlendingen, Sparebank 1 Østlandet og Elverum kommune har med å kåre årets Internasjonale Elverumsing er med på å sette fokus på enkeltmenneskers innsats, enten som frivillig eller gjennom sitt yrke. Elverum folkehøgskoles Afrika-linje reiser årlig til Namibia og til Uganda, Kenya og Rwanda. Disse reisene skaper også oppmerksomhet, kunnskap og interesse for Afrika og internasjonale forhold. Det finnes også andre, frivillige eller private entusiaster som på ulikt vis er med og skaper gode holdninger, interesse for -og støtte til internasjonalt humanitært arbeid.

Elverum som kommune og lokalsamfunn har siden 1980 vært engasjert i kontakt med og samarbeid med Namibia. Fra starten har denne kontakten utviklet seg til et profesjonelt samarbeid mellom Hedmark fylkeskommune, Høgskolen i Innlandet, Namibiaforeningen, Elverum folkehøgskole og noen «non-government» organisasjoner eller grupper. Elverum kommune deltok i 6 år i et stort samarbeid ledet av KS: Municipal International Cooperation MIC. Dette prosjektet førte til relativt stor aktivitet, involvering av en rekke personer, og la et godt grunnlag for det videre samarbeidet.

I dette samarbeidsmiljøet er det etter hvert utviklet flere samarbeidsrelasjoner som er konkretisert i avtaler.

1.3 Øvrige perspektiv som bakgrunn for internasjonalt engasjement

Elverum har en internasjonal profil i befolkningen (se over), og har gjennom årene opparbeidet en tradisjon for internasjonale engasjement. Dette er en fordel for videre internasjonalt arbeid og kan medvirke til videre innsats. Ved siden av internasjonalt orientert arbeid innad i Elverum og engasjement i humanitært arbeid utenfor Norges grenser ligger det også mulighet for videre utvikling i andre typer internasjonalt engasjement for Elverum som lokalsamfunn. Dette er slik som:

- Vennsksbysamarbeid i Norden
- Engasjement i utvalgte initiativ innenfor rammen av de organiserte europeiske samarbeidskonstellasjonene Norge er involvert i – jfr. EU/EØS-samarbeid o.a.
- Internasjonalt engasjement for å rekruttere innbyggere, samfunnskritisk kompetanse og arbeidskraft som bidrag til ønsket vekst i Elverum.

1.4 Struktur for det internasjonale arbeidet

På bakgrunn av det tverrpolitisk ønsket om å ivareta noen internasjonalt orienterte forpliktelser og muligheter for Elverum som lokalsamfunn, er det noen områder som ut fra utviklingen så langt, i henhold til tradisjon, humanitære forpliktelser, muligheter o.a. som peker seg ut som mulige arbeidsområder med internasjonal orientering. Disse kan struktureres slik:

- **Internasjonalisering og endring i Elverum.** Arbeidsområdet omfatter muligheter og tilhørende utfordringer i lokalsamfunnet som følge av at Elverum i tiltakende grad har blitt et internasjonalt preget samfunn - jfr. bl.a. beskrivelse med nøkkeltall over befolkningen.
- **Elverum og internasjonalt solidaritets- og hjelpearbeid.** Arbeidsområdet omfatter muligheter og tilhørende utfordringer/forpliktelser for lokalsamfunnet som følge av behovet for solidaritets- og hjelpearbeid. Jfr. Namibiaforeningens arbeid gjennom mange år;

Strategisk plan: Internasjonalt arbeid i Elverum 2018-2021

kommunens vennskapsbysamarbeid med Tsumeb i Namibia; nasjonale hjelpeorganisasjoners hjelpearbeid hvor kommunen, organisasjoner og innbyggere i Elverum bidrar – både i akutte kriser og i planlagte langsiktige utviklingsarbeid (jfr. bl.a. årlig TV-aksjon o.a.); Elverum kommunes og Høgskolen i Innlandets hjelpearbeid i Indonesia; Elverum folkehøgskoles internasjonale arbeid m.m.

- **Elverum kommune og Nordisk samarbeid.** Arbeidsområdet omfatter kommunens vennskapsbysamarbeid med Sunne kommune i Värmland, Sverige.
- **Elverum - EØS-avtalen, EU og Europa.** Arbeidsområdet omfatter kommunens deltakelse i- og benyttelse av europeiske utviklingsprogram – jfr. så langt slik som deltakelse i energi- og klimarelaterte prosjekter, Interreg-program m.v.
- **Rekruttering, utdanning og integrering.** Arbeidsområdet omfatter den internasjonalt orienterte muligheten og virksomheten Elverum har for å rekruttere innbyggere fra land utenfor Norge. Rekrutteringen kan komme som tilflyttere, arbeidsinnvandrere, flyktninger o.a. Behov for utdanning og integreringstiltak følger av dette for deler av innvandrergupper/tilflyttere – avhengig av språkkompetanse, fagkompetanse for yrkeslivet, kulturell bakgrunn o.a. Kommunen har tjenesteproduksjon for å dekke behov innenfor området, i særlig grad gjennom egen enhet for bosetting og introduksjon med tilhørende læringscenter. Kommunen har en særskilt plan for integrering og inkludering som grunnlag for denne virksomheten. Av internasjonalt orientert utdanning utover kommunens eget læringscenter er Elverum vertskommune for Elverum videregående skole som er godkjent som IB World School (International Baccalaureate) med den internasjonale utdanningen IB Diploma Programme, og vertskommune for Høgskolen i Innlandet med flere internasjonalt orienterte studier og studenter.

2 Mål og strategier

2.1 Innledning

Et overordnet mål i Elverum er (jfr. Kommuneplanen – Samfunnsdelen – Elverum mot 2030): «Elverum skal være et godt og sunt sted å leve, med aktive, glade og friske innbyggere».

Dette overordnede målet er ett av flere utgangspunkt for de prioriterte målene og strategiene for det internasjonale arbeidet i Elverum (se forøvrig innledningen). Hensikten med målene og strategiene slik de er formulert i denne planen (se under), er å konkretisere noen begrensede, men likevel viktige ambisjoner for det som vurderes som internasjonale forpliktelser og muligheter for Elverum som lokalsamfunn. Målene og strategiene må forstås som overordnede og skal være retningsgivende for prioritering av ressursinnsats. Kommunens mål og strategier for det internasjonale arbeidet skal være retningsgivende for de prioriteringer som er mulig i kommunens årlig rullerende Handlings- og økonomiplaner (4 år) med tilhørende virksomhetsplan og årsbudsjett (1 år). Planen skal også bidra til samarbeid med de som ønsker å delta fra privat sektor (enkeltpersoner/familier, organisasjoner og andre i frivillig sektor, bedrifter, kirke/trossamfunn, andre), slik at disse kan utforme og bidra med sine tiltak og aktiviteter i tråd med planens mål og strategier.

For å bidra på veien fram til overordnede mål i kommunen og ivareta ønskede forpliktelser og muligheter, er planen utformet med et sett av mål og strategier innenfor områdene som ble redegjort for i innledningen:

- **Internasjonalisering og endring i Elverum.**
- **Elverum og internasjonalt solidaritets- og hjelpearbeid.**
- **Elverum kommune og Nordisk samarbeid.**
- **Elverum - EØS-avtalen, EU og Europa**
- **Rekruttering, utdanning og integrering.**

Målene og strategiene på disse områdene er redegjort for i det følgende.

2.2 Internasjonalisering og endring i Elverum – Mål og strategier

Mål 2021		Strategier
1. Elverum som lokalsamfunn er bevisst sin rolle som internasjonal kommune og oppleves som en kommune som gradvis bedre forstår internasjonale forhold, andre lands kulturer og egen kultur og væremåte og potensialet for vekst og utvikling som ligger i dette.		1. Gjennomføre «Internasjonal uke» årlig med faglige og kulturelle program som engasjerer folkevalgte organer og fagsektorer og staber i kommunen samt organisasjoner og enkeltpersoner som representerer det internasjonale miljøet i kommunen. 2. Gjennomføre informasjons- og kommunikasjonsarbeid som bidrar til folkeopplysning om Elverum som internasjonalt lokalsamfunn og drøfter kultur, språk, verdier, tro, livssyn m.v. 3. Anvende kunnskap og temaer fra Elverums internasjonale arbeid i tverrfaglig orienterte undervisningsopplegg i grunnskolen i Elverum – aktuelle temaer er: bærekraftig utvikling og demokrati og medborgerskap.
Indikatorer: 1. Kommunen har noen definerte tjenester i sin portefølje som ivaretar arbeid innad i kommunen med internasjonal profil.		
Status pr. 2018: 1. Internasjonal uke gjennomføres i oktober. 2. Årets internasjonale Elverumsing kåres.	Mål 2021: 1. Internasjonal uke gjennomføres i oktober. 2. Årets internasjonale Elverumsing kåres. 3. Det skrives årlig et antall artikler gjennom kommunens egne kanaler med «lokal-internasjonal» profil. 4. Dialogarenaen «Politisk hjerterom» anvendes årlig på «lokal-internasjonale» tema.	

Kommentar:

Som det redegjøres for i bakgrunnskapitlet er Elverum, som andre kommuner, i tiltakende grad gjennom de senere år en kommune som internasjonaliseres. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom at 9,5% av befolkningen per 2018 har bakgrunn som innvandrere til kommunen, i betydningen innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre. Dette krever bevissthet, og gir en unik mulighet til å utvide og utvikle den samlede befolkningens perspektiv gjennom gjensidig opplysning, god dialog og holdningsskaping mellom- og for ulike grupper av befolkningen. Det dreier seg om internasjonalt arbeid «på hjemmebane» for å kunne leve godt i -og forstå det flerkulturelle samfunnet. For flyktninger og innvandrere gjøres mye av integrerings- og inkluderingsarbeidet gjennom fastlagte programmer i henhold til eget planverk for integrering og inkludering (det vises til egen strategisk plan for dette). I denne sammenheng – det vil si i denne planen med dette fokusområdet: «Internasjonalisering og endring i Elverum» - er målene og strategiene satt for å kunne vedlikeholde og utvikle gode relasjoner i en internasjonalt sammensatt befolkning, og som bidrag til et av kommunens vesentlige overordnede mål om at «Elverum skal være et godt og sunt sted å leve, med aktive, glade og friske innbyggere».

2.3 Elverum og internasjonalt solidaritets- og hjelpearbeid – Mål og strategier

Mål 2021		Strategier
1. Elverum kommune har avtalefestet vennskapsbysamarbeid med Tsumeb i Namibia og bidrar i et antall konkrete utviklingsprosjekter i byen. Namibia-arbeidet skjer i forpliktende avtaleregulert samarbeid med Namibiaforeningen og fylkeskommunen. 2. Elverum kommune har et avtalefestet utviklingssamarbeid på utvalgte prosjekter med Sabang kommune i Ache – regionen i Indonesia, i et forpliktende avtaleregulert samarbeid med Høgskolen i Innlandet. 3. Elverum deltar fullt ut i den årlige TV-aksjonen i oktober, i denne sammenhengen relevant når internasjonal hjelp er tema. 4. Grunnskolen i Elverum opprettholder aktivitetsdag med internasjonalt humanitært formål.		1. Koordinator for internasjonalt arbeid i kommunen koordinerer kommunens forpliktelser i avtale med Tsumeb og sørger for arbeidsfordeling innad i kommunen på de punkter som skal overholdes. 2. Koordinator for internasjonalt arbeid i kommunen koordinerer kommunens forpliktelser i avtale med Sabang og sørger for arbeidsfordeling innad i kommunen på de punkter som skal overholdes. 3. Elverum kommune tar initiativ til og gjennomfører et nettverksmøte i hvert halvår mellom de lokale partene i solidaritets- og hjelpearbeidet – Høgskolen i Innlandet, Namibiaforeningen, Elverum folkehøgskole, Hedmark fylkeskommune, Elverum kommune. 4. TV-aksjonen hvert år i oktober gjennomføres i henhold innarbeidede rutiner i Elverum. 5. Aktivitetsdag for grunnskolen opprettholdes i skolens årsprogram og gjennomføres.
Indikatorer: 1. Avtale om samarbeid med Tsumeb i Namibia som overholdes. 2. Avtale om utviklingssamarbeid med Sabang i Indonesia som overholdes. 3. Gjennomført TV-aksjon med innsamlede penger. 4. Aktivitetsdagen gjennomføres hvert år i september.		
Status pr. 2018: 1. Avtale forefinnes. 2. Avtale forefinnes. 3. TV-aksjon gjennomføres. 4. Aktivitetsdag gjennomføres.	Mål 2021: 1. Avtale forefinnes. 2. Avtale forefinnes. 3. TV-aksjon gjennomføres. 4. Aktivitetsdag gjennomføres.	

Kommentar:

Elverums innsats innenfor arbeidsområdet «internasjonalt solidaritets- og hjelpearbeid» har mål og strategier som vist i oversikt over. Målene er utformet slik at den prioriterte innsatsen overfor Tsumeb i Namibia og Sabang i Indonesia er knyttet opp til skriftlige avtaler mellom partene som regulerer hvilke aktiviteter og forpliktelser som inngår, det innebærer at overholdelse av avtaleforpliktelsene vil medføre at ønskede mål nås. Strategiene baserer seg på at kommunens koordinator for det internasjonale arbeidet administrerer og koordinerer forpliktelsene som ligger i

avtalene, og sørger for at arbeid/bidrag som skal gjennomføres fra Elverum kommunes side blir planlagt, gjennomført og fulgt opp. Følgende avtaler forefinnes per 2018:

- **Memorandum of Understanding between Municipality of Sabang, Aceh, Indonesia with Municipality of Elverum.** Avtalen gjelder for perioden 2018 – 2020, og omtaler samarbeid på følgende områder:
 - Utdanning – samarbeid vedrørende utvikling av sykepleieutdanningen i Sabang med sykepleieutdanningen ved Høgskolen i Innlandet i Elverum, studentutveksling mellom de to sykepleieutdanningene, utveksling av lærekrefter, besøk mellom institusjonene.
 - Helse – erfaringsutveksling på bruk av teknologi og ferdighetstrening for helsearbeidere på sykehus, kompetanseutveksling for sykepleiere og jordmødre i kommunehelsetjenesten.
 - Turisme – kulturell utveksling, markedsføring og salg av destinasjoner.
 - Byplanlegging – kompetanseutveksling på byplanlegging – beste praksis, ferdigheter, teknologi.
 - Miljø – utveksling av eksempler på god miljøforvaltning, systemer for avfallshåndtering.

- **Twinning agreement for 2018-2019 between Tsumeb Municipality and Elverum kommune.** Avtalen gjelder for perioden 2018-2019, en avtale etter et mønster som har vært gjeldende i flere perioder og som forutsettes fornyet i løpet av 2019. Avtalen omhandler samarbeid på følgende områder:
 - Helvi Mpingana Kondombolo Cultural Village and Open Air Museum – koordinering og oppbygging av samarbeid med Glomdalsmuséet.
 - Tsumeb Family Support Centre – undersøke mulighet for regionale/nasjonale partnere i Norge.
 - Schools and kindergartens links – bygge relasjon mellom skoler og barnehager i Elverum og Tsumeb på forskjellige aktiviteter gjennom året.
 - Medical Assistive Technology – equipment and skills – innsamling og formidling av egnet hjelpemiddelmaterieell fra Elverum til Tsumeb, opplæringsprogram for teknikere for vedlikehold av utstyr.
 - Martin Shailemo Old Age Home, Nomtsoub – informasjon til- og engasjement av potensielle sponsorer lokalt/regionalt i- og rundt Elverum til gamle-/sykehjemmets virksomhet.
 - Business Development – Small and Medium Enterprises – undersøke muligheten for eventuelt forretningsutviklingssamarbeid med partnere i Hedmark.
 - Municipal Capacity Building by exchange of expertise and best practice examples – kunnskaps- og erfaringsutveksling vedrørende politisk og administrativ kapasitet og kompetanse for drift og utvikling av lokalsamfunnet.

- **Samarbeidsavtale Internasjonalisering mellom Høgskolen i Innlandet og Elverum kommune.** Avtalen omtaler samarbeid for å utvikle internasjonaliseringen hos begge parter. Avtalen er utarbeidet i 2017, og gjelder til den sies opp.

Hedmark fylkeskommune har et vedtak om å opprettholde en Nord-Sør forbindelse. De har inngått en samarbeidsavtale med Oshikoto region i Namibia. Dette er regionen der Elverums vennskapsby Tsumeb ligger. Det er viktig at fylkeskommunens og Elverum kommunes innsats er koordinert.

Elverums deltakelse i den årlige TV-aksjonen er tatt inn som et mål med strategi i planen. Dette har sin forklaring i at dette er en aksjon hvor kommunen på mange nivåer gjør en innsats, og som oftest kan kategoriseres som internasjonalt solidaritets- og hjelpearbeid.

Grunnskolenes årlige aktivitetsdag i samarbeid med Elverum folkehøgskole inngår også i kommunalt organisert solidaritetsaktivitet med tilhørende inntekter som sluses til et godt formål av humanitær karakter.

2.4 Elverum kommune og Nordisk samarbeid – Mål og strategier

Mål 2021		Strategier
1. Elverum kommune har avtalefestet vennskapsbysamarbeid med Sunne som gir gjensidig informasjon, kunnskapsutveksling og inspirasjon til forbedret tjenesteproduksjon og lokalsamfunnsutvikling.		1. Sjekke ut muligheten for- samt utarbeide en samarbeidsavtale i fellesskap med Sunne kommune. 2. Holde samarbeidsavtalen levende ved å legge inn faste besøkspunkter med tilhørende krav til faglige program med kompetansedeling, og utvikling av felles utviklingsprosjekter (Interreg o.a).
Indikatorer: 1. Avtale om samarbeid med Sunne som overholdes. 2. Vennskapsbysamarbeidet medfører ett delegasjonsbesøk med faglig program i Sunne og Elverum vekselvis annet hvert år. 3. Særskilte felles utviklingsprosjekter er utviklet.		
Status pr. 2018: 1. Ikke etablert. 2. Ikke etablert 3. Ikke etablert.	Mål 2021: 1. Etablert. 2. Etablert 3. Etablert.	

Kommentar:

Sunne har vært Elverums vennskapsby i Sverige gjennom en rekke år. Informasjon om kommunen finnes på kommunens hjemmeside her: www.sunne.se. Elverum som vennskapsby er omtalt her: <https://sunne.se/sv/utveckling/Internationella-kontakter/>.

Per 2018 har vennskapsbysamarbeidet med Sunne begrenset innhold og aktivitet. Det bør være mulighet for å utvikle dette til felles nytte på et høyere aktivitetsnivå.

2.5 Elverum - EØS-avtalen, EU og Europa – Mål og strategier

Mål 2021		Strategier
1. Elverum kommune har kompetanse og kapasitet tilsvarende ½ årsverk til å overvåke internasjonale samarbeidsarenaer og utvikle prosjekter. 2. Elverum kommune har til enhver tid en portefølje på 3-4 internasjonalt orienterte mulige prosjektinitiativ med faglig utviklingspotensial. 3. Elverum kommune deltar i minimum 1-2 internasjonale prosjekter innenfor rammen av EU/EØS-samarbeidet, herunder Interreg-programmet.		1. Delta i nettverk nasjonalt og internasjonalt som gir mulighet til å etablere faglig nyttige samarbeidsprosjekter med deltakelse fra Elverum kommune. 2. Samarbeide med øvrige kommuner gjennom Regionrådet for Sør-Østerdal. 3. Utvikle mulig Europasamarbeid etter følgende prioritering: 1. Bilaterale EØS-samarbeid; 2. Interreg (som partner); 3. Horizon 2020 (som partner eller kompetanseleverandør til norsk partner). 4. Ved bilaterale EØS-samarbeid prioritere de land der kommunen har nettverk/historie og/eller som er anbefalt av KS. 5. Bli medlem/medeier av Oslo-regionens Europakontor.
Indikatorer: 1. Dedikert kapasitet tilsvarende ½ årsverk. 2. Portefølje med 3-4 prosjektinitiativ 3. 1-2 pågående prosjekter.		
Status pr. 2018: 1. Ingen dedikert kapasitet. 2. 1 – 2 prosjektinitiativ. 3. 1 prosjektinitiativ.	Mål 2021: 1. Kapasitet tilsvarende ½ årsverk er på plass. 2. 3– 4 prosjektinitiativ er i arbeid. 3. 2 prosjekter pågår.	

Kommentar:

Elverum, på lik linje med andre kommuner og regioner i Norge har utviklingsmuligheter i samarbeidsprosjekter finansiert av EU og EØS, på bakgrunn av de muligheter Norges EFTA-medlemskap gir. Hovedmotivasjonen for et samarbeid med europeiske partnere er:

- Visjonene om et fredelig Europa i fruktbar utvikling og sameksistens.
- Mål om at en rettferdig del av Norges pengestøtte også skal gi tilbake fordeler, i dette tilfellet for Elverum's utvikling (utover det markedsadgangen til det indre markedet betyr).

EØS-avtalen ble undertegnet i 1992, og trådte i kraft i 1994. Avtalen omfatter alle land i Europa unntatt Sveits. Den er Norges bidrag til sosial og økonomisk utjevning i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS). Støtten styrker også forbindelsene og samarbeidet mellom Norge og mottakerlandene. Bidragene forvaltes i ulike programperioder, programperioden 2014 – 2021 er den aktuelle periode for denne planen. Norges bidrag i perioden er 2,8 milliarder Euro (ca 25 Milliarder kroner) som skal ytes til i alt 15 land. EØS-midlene går til sektorer som både er sentrale for utviklingen i mottakerlandene, og hvor det samtidig er potensial og interesse for samarbeid med Norge. Dette gjenspeiles i de fem hovedsektorene Regjeringen har valgt for bruk av EØS-midlene:

- Innovasjon, forskning, utdanning og konkurransevne
- Sosial inkludering, fattigdomsbekjempelse og sysselsetting for ungdom
- Miljø, energi, klima og lav-karbonsamfunnet
- Kultur, sivil samfunn, godt styresett og grunnleggende rettigheter
- Justis og innenrikssaker

Interesse for og deltakelse i EØS/EU programmene krever en egeninnsats. Kommunen bør ha egne prosjekter som kan vurderes i relasjon til mulig internasjonal deltakelse. Småkommuner rundt i Norge har vist at de med egne ressurser har klart å komme med i programmer som har gitt stort utbytte. Gitt at Elverum som kommune har som mål å skape noen synergier og få konkrete og ønskede resultater ut av internasjonalt orientert utviklingsarbeid med EØS/EU-organer som samarbeidsarena, så er det noen forutsetninger, rammer og argumenter som kan legges til grunn ut fra erfaringer som er vunnet – jfr. energisamarbeidene gjennom Regionrådet for Sør-Østerdal:

- **Kompetanse, prosjekterfaring og internasjonal erfaring.** I kommunens forbedringsarbeid bør en alltid være på jakt etter "beste praksis" for å kunne gi tjenestemottakere spesielt og innbyggere generelt den best mulige service. Noen ganger ligger løsningen utenfor landet og/eller at den kan utvikles i samarbeid med partnere med annen type erfaring enn egen.
- **Økonomisk bidrag til lokale prosjekter gjennom synergier med de internasjonale.** Ved å velge samarbeid innenfor temaer som har høy prioritet i Elverum kommune, og hvor det foreligger interne initiativ, vil deler av aktivitetene kunne godkjennes som egenandel inn i prosjekter.
- **Motivasjon, stolthet og identitet.** Å representere Elverum/Norge er en ære. Ved å bygge kompetanse, herunder nettverk ved deltakelse i internasjonale prosjekter, åpnes det ofte for nye muligheter (forutsette og uforutsette). Dette skjer blant ved besøk, ved å kunne vise fram alt det flotte i hjemkommunen, noe som gir høy grad av stolthet, og styrker identitet.
- **Innsikt i EU-forhold og andre kulturer.** Verden (og Europa) er i forandring. Samarbeid, dialog og drøftinger med likeverdige partnere gir betydelig grad av innsikt i det som skjer. Kunnskap fra mange kilder gir økt kompetanse.
- **Ledd i attraktivitetsarbeid.** Internasjonale kontaktflater kan være et tilleggsaktivum i kommunens attraktivitetsarbeid, herunder rekruttering av nye innbyggere, næringsutøvere og besøkende. En internasjonal kommune vil med sannsynlighet være mer attraktiv for næringsdrivende med internasjonale ambisjoner.
- **Ledd i personalutvikling.** En internasjonal oppgave (med kostnadsdekning) er et ekstra hjelpemiddel i personalfunksjonens verktøykasse for karriereutvikling.

For å kunne komme i posisjon til konkrete utviklingsprosjekter må en ha en viss kapasitet og relevant kompetanse som beredskap for å overvåke muligheter, bygge nettverk og utvikle initiativ. Dette krever en form for grunnfinansiering. I tillegg er det erfaringsmessig meget nyttig å finne solide og gode samarbeidspartnere, og etablere et tett og godt samarbeid med disse. Aktuelle samarbeidsaktører i arbeidet er:

- Regionrådet for Sør-Østerdal – Regionrådet har prosjekterfaring og fagkompetanse innenfor flere aktuelle områder. Det er også lokalkunnskap hos øvrige medlemskommuner slik at sårbarhet og risiko reduseres, nyttefunksjonen kan økes.
- Hedmark Fylkeskommune – fylkeskommunen er aktuell som samarbeidspartner, særlig ved større prosjekter herunder samarbeid i Interreg-programmet.
- Osloregionens Europakontor (Brüssel) – dette er en «lyttepost» i hjertet av EU.
- KS – kommunenes interesseorganisasjon. KS har internasjonalt engasjement og kompetanse som vil være nyttig for enkeltkommuner for å realisere initiativ.

EU/EØS-prosjekter må ha som mål i størst mulig grad å være selvfinansierende, og eventuelle egenandeler må søkes dekket av den organisasjonsenhet som har nytte av engasjementet eller andre aktuelle støtteordninger.

2.6 Rekruttering, utdanning og integrering – Mål og strategier

Mål 2021		Strategier
1. Elverum har et målrettet arbeid gående for å profilere og markedsføre kommunens attraktivitet som bosted overfor utvalgte målgrupper i europeiske land.		1. Tilrettelegge arbeidsmarkedsdata/statistikk for den bo- og arbeidsmarkedsregionen som Elverum er en del av for å klargjøre behov for kapasitet og kompetanse (jobbmuligheter) for de kommende år. 2. Tilrettelegge alle pre ved Elverum og omkringliggende region som sted å bo og leve som grunnlag for profilering og markedsføring. 3. Søke å finne aktuelle målgrupper i europeiske land som med sannsynlighet vil kunne finne Elverum og omkringliggende region attraktiv som sted å bo og leve. 4. Finne riktige kanaler for budskapsformidling. 5. Gjennomføre profilerings- og markedsføringsarbeid på basis av 1-4 over i den hensikt å rekruttere innbyggere.
Indikatorer: 1. Profilerings- og markedsføringsarbeid mot utvalgte målgrupper utenfor Norge gjennomføres.		
Status pr. 2018: 1. Ingen målrettet aktivitet pågår.	Mål 2021: 1. Det pågår målrettet aktivitet i et omfang minimum tilsvarende 0,75 millioner kroner.	

Kommentar:

Elverum kommune trenger en jevn og passe vekst i innbyggertallet. Kommunen har investert for og tåler en jevn vekst. Infrastruktur for denne veksten finnes i form av barnehager, skoler, utbyggingsklare boligarealer m.v. Internasjonalt, målrettet arbeid kan være et bidrag til å rekruttere innbyggere med ønsket kompetanse for «å fylle opp» samfunnsstrukturene.

3 Organisering og gjennomføring

3.1 Generelt

Kommunen skal søke å organisere sine tjenester slik at målgrupper for tjenestene får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud, produsert effektivt og med riktig kvalitet. Tjenester fra kommunen som følger av de mål og strategier som er redegjort for i denne planen for internasjonalt arbeid er i hovedsak ikke lovpålagte tjenester.

På bakgrunn av denne temaplanens mål og strategier skal det gjennom den rullerende Handlings – og økonomiplan for 4-års perioder for kommunen formuleres og prioriteres tiltak som oppfyller strategiene. Dette er i neste omgang grunnlag for virksomhetsplanen og årsbudsjettet (år 1 i 4-års-perioden) med de tilhørende tjenester på tjenestemrådene. For å realisere mål og strategier som kan prioriteres fra denne planen, så må en i den kommunale virksomheten videreutvikle/utvikle noen tjenester som kan bidra til at strategiene fylles og mål nås.

Hovedansvaret for tiltak, tjenesteproduksjon, koordinering og oppfølging som blir prioritert som følge av planens mål og strategier tillegges Samfunnsutviklingsstaben tilknyttet rådmannskontoret, i tillegg vil flere andre sektorer og staber være involvert med tjenesteproduksjon som bidrar til måloppfyllelse – se tabelloversikt under.

Ytterligere vil frivillig sektor gjennom enkeltpersoner, lag og foreninger måtte være bidragsyter til at målene i planen nås, næringsliv samt offentlig virksomhet utenom kommunen. Slike er:

- Hedmark fylkeskommune - Elverum videregående skole.
- Høgskolen i Innlandet.
- Namibiaforeningen
- Tsumeb i Namibia
- Sabang i Indonesia
- Humanitære organisasjoner i Elverum
- Foreninger/sammenslutninger i Elverum som organiserer innbyggere med internasjonal opprinnelse
- TV-aksjonen – lokale samarbeidspartnere i Elverum
- Elverum folkehøgskole
- Sunne kommune i Värmland
- Regionrådet for Sør-Østerdal
- Oslo-regionens Europakontor
- KS - kommunenes interesseorganisasjon
- Andre

Under følger en tabellarisk oversikt over planens mål og de aktuelle bidragsytere i arbeidet for å nå målene.

3.2 Organisering etter spesifikke mål

MÅL 2021	Kommunal gjennomføring	Andre
Internasjonalisering og endring i Elverum: 1. Elverum som lokalsamfunn er bevisst sin rolle som internasjonal kommune og oppleves som en kommune som gradvis bedre forstår internasjonale forhold, andre lands kulturer og egen kultur og væremåte og potensialet for vekst og utvikling som ligger i dette.	• Samfunnsutviklingsstaben • Sektor for kultur • Sektor for utdanning • Service- og IKT-staben	• Foreninger/sammenlutninger i Elverum som organiserer innbyggere med internasjonal opprinnelse
Elverum og internasjonalt solidaritets- og hjelpearbeid: 1. Elverum kommune har avtalefestet vennskapsbysamarbeid med Tsumeb i Namibia og bidrar i et antall konkrete utviklingsprosjekter i byen. Namibia-arbeidet skjer i forpliktende avtaleregulert samarbeid med Namibiaforeningen og fylkeskommunen. 2. Elverum kommune har et avtalefestet utviklingssamarbeid på utvalgte prosjekter med Sabang kommune i Aceh – regionen i Indonesia, i et forpliktende avtaleregulert samarbeid med Høgskolen i Innlandet. 3. Elverum deltar fullt ut i den årlige TV-aksjonen i oktober, i denne sammenhengen relevant når internasjonal hjelp er tema. 4. Grunnskolen i Elverum opprettholder aktivitetsdag med internasjonalt humanitært formål.	• Samfunnsutviklingsstaben • Rådmannskontoret • Sektor for kultur • Sektor for utdanning • Sektor for PRO • Sektor for familie og helse	• Høgskolen i Innlandet • Hedmark fylkeskommune • Namibiaforeningen • Elverum folkehøgskole • Tsumeb i Namibia • Sabang i Indonesia • Humanitære organisasjoner i Elverum
Elverum kommune og Nordisk samarbeid: 1. Elverum kommune har avtalefestet vennskapsbysamarbeid med Sunne som gir gjensidig informasjon, kunnskapsutveksling og inspirasjon til forbedret tjenesteproduksjon og lokalsamfunnsutvikling.	• Samfunnsutviklingsstaben	• Sunne kommune i Värmland
Elverum - EØS-avtalen, EU og Europa: 1. Elverum kommune har kompetanse og kapasitet tilsvarende ½ årsverk til å overvåke internasjonale samarbeidsarenaer og utvikle prosjekter. 2. Elverum kommune har til enhver tid en portefølje på 3-4 internasjonalt orienterte mulige prosjektinitiativ med faglig utviklingspotensial. 3. Elverum kommune deltar i minimum 1-2 internasjonale utviklingsprosjekter innenfor rammen av EU/EØS-samarbeidet, herunder Interreg-programmet.	• Samfunnsutviklingsstaben • Rådmannskontoret	• Regionrådet for Sør-Østerdal • Oslo-regionens Europakontor • Hedmark fylkeskommune • KS
Rekruttering, utdanning og integrering: 1. Elverum har et målrettet arbeid gående for å markedsføre kommunens attraktivitet som bosted overfor utvalgte målgrupper i europeiske land.	• Samfunnsutviklingsstaben. • Service- og IKT-staben	• ElverumRegionens Næringsutvikling AS • Andre

Tabell: Oversikt over foreslått organisering av gjennomføring av tiltak for å realisere målene gjennom de valgte strategier slik planen tar til orde for. Se omtale av målene og strategiene i kapittel 2.

4 Finansiering

Internasjonalt arbeid er preget av både offentlig ansvar, privat initiativ og frivillig innsats. Dette gir både store muligheter og noen utfordringer for å ta ut effekter av koordinert innsats og felles finansiering der det er mulig og ønskelig.

Det vesentligste av finansieringen av tjenesteproduksjonen/arbeidsinnsatsen som er nødvendig for å realisere mål og strategier i denne planen må finnes i kommunens driftsbudsjett på de enkelte tjenestekområder.

En viktig faktor for aktiviteten er opprettelse av tilskuddsmidler til frivilligheten, som et virkemiddel for drift og utvikling av Internasjonalt arbeid i Elverumssamfunnet.

Videreutvikling av det tradisjonelt begrensede, men gode samarbeid med næringslivet er også avgjørende for å realisere mål i denne planen. Det er derfor viktig at de mål og strategier som denne planen inneholder, og som søker å favne hele Elverumssamfunnet, kommuniseres godt og gir grunnlag for godt og forståelsesfullt samarbeid mellom kommunen, offentlige organer forøvrig, næringsliv, frivillig sektor og andre. Dette vil være grunnlag for at næringslivets innsats kan innpasses der hvor næringslivet selv ønsker og hvor størst felles effekt oppnås.

Sist, men ikke minst, er enkeltmenneskets bidrag til egen virksomhet innenfor Internasjonalt arbeid helt avgjørende for å nå mål. Enkeltmennesker/medlemmer i lag og foreninger yter sitt bidrag i form av dugnadsinnsats/arbeid og donasjoner. Ved å skape begeistring rundt tiltak og aktiviteter som må til for å nå mål i denne planen, er summen av enkeltmenneskers og ildsjelers innsats helt avgjørende.

5 Forhold til statlige/regionale planer/føringer

5.1 Statlige føringer

Norge har en rekke forpliktelser og muligheter i henhold til internasjonale avtaler, traktater og konvensjoner som har direkte konsekvenser for arbeid for globalt sikkerhet, fattigdomsbekjempelse m.m. Norge deltar i EUs indre marked gjennom EØS for å styrke og videreutvikle handel og økonomisk samarbeid m.m. Norge er en aktiv partner i en rekke FN-samarbeid og har en offensiv bistandspolitikk. Disse internasjonale samarbeidene og forpliktelsene har også betydning for kommunene ved at en rekke lover og forskrifter som regulerer kommunens roller og ansvar er harmonisert på internasjonalt nivå. Kommunen har ingen særskilte pålegg om å drive særskilt internasjonal virksomhet, men flere internasjonale samarbeid er en invitasjon til kommuner om å engasjere seg for å kunne bidra og dra nytte av slikt samarbeid – jfr. bl.a. EU/EØS-samarbeid.

5.2 Fylkeskommunale føringer

Hedmark fylkeskommune har utarbeidet «Mål- og handlingdokument for Hedmark fylkeskommunes internasjonale arbeid 2015-2020». I denne planen heter det blant annet (utdrag):

«Politikkutformingene i Europa påvirker norske fylker og kommuner i stor grad. Fylkeskommunen vil ha interesse av å tale regionens sak og fremme regionens syn på relevante spørsmål gjennom deltakelse på nasjonale og europeiske arenaer for påvirkning. I tillegg til medvirkning og påvirkningsmuligheten disse arenaene gir, er de også arenaer for å få oversikt, kunnskap og innsikt i europeisk politikk-utvikling. Deltakelse på disse arenaene er også viktig for å bygge nettverk og å finne gode samarbeidspartnere.

Deltakelse i europeiske programmer, som Interreg, utløser finansiering som bidrar til regionens innovasjon, kreativitet og vekst. Deltakelse i prosjekter er en kompetansehevende arbeidsform. I tillegg har fylkeskommunen et ansvar for å informere, tilrettelegge og bidra til at flere aktører i fylket deltar i internasjonalt samarbeid. Internasjonalt samarbeid gir innspill til løsning på våre utfordringer og er positivt for utviklingen i fylket. Internasjonalt samarbeid er en integrert del av Hedmark fylkeskommunes innsats for utvikling av Hedmarkssamfunnet. Arbeidet skal være knyttet til fylkeskommunens kjerneoppgaver, regional utvikling, næringsutvikling, opplæring, ungdom, kompetanse, klima og energi, miljø, folkehelse, infrastruktur, samt prioriteringsområdene i regional planstrategi. Arbeidet skal styrke fylkeskommunens politiske medvirkningsevne og gi innspill til nye politiske tiltak, til beste for Hedmark.

Hedmark fylkeskommunes internasjonale engasjement er motivert ut fra en kombinasjon av egennytte og globalt ansvar. Samtidig er det slik at engasjement motivert ut fra et globalt ansvar, i mange tilfeller også generer egennytte. Hovedtyngden av Hedmark fylkeskommunenes internasjonale engasjement har som motivasjon å understøtte regional utvikling og fylkeskommunenes kjernevirksomhet. Dette innebærer at fylkeskommunen benytter internasjonalt samarbeid som et virkemiddel for å forsterke satsninger i vårt eget fylke, og for å nå målsettinger på ulike politikkområder.»

6 Kommunikasjon

Planen for internasjonalt i Elverum skal være grunnlag for gjennomføring av arbeidet. Jo bedre planen er kommunisert, forstått og akseptert blant de som skal medvirke til gjennomføringen jo større er sannsynligheten for gode resultatet.

Dette krever god kommunikasjon og god dialog både i planleggingsfasen og gjennomføringsfasen.

Målrettet og bevisst kommunikasjonsarbeid (jfr. også egen kommunikasjonsstrategi for Elverum kommune) i tilknytning til denne planen skal bidra til å:

- Gjøre planens innhold kjent intern i kommunens administrasjon, ute i Elverumssamfunnet og blant sentrale samarbeidspartnere.
- Motivere til arbeid og innsats for å nå planens mål.
- Sikre god oppfølging, oppdatering og eventuell justering underveis i gjennomføringsfasen.

Sentrale aktører det er naturlig å gå i dialog med for å nå planens mål og strategier er:

- Hedmark fylkeskommune - Elverum videregående skole.
- Høgskolen i Innlandet.
- Namibiaforeningen
- Tsumeb i Namibia
- Sabang i Indonesia
- Humanitære organisasjoner i Elverum
- Foreninger/sammenslutninger i Elverum som organiserer innbyggere med internasjonal opprinnelse
- Elverum folkehøgskole
- Sunne kommune i Värmland
- Regionrådet for Sør-Østerdal
- Oslo-regionens Europakontor
- KS - kommunenes interesseorganisasjon
- Andre

Generelt påpekes at god, bevisst og planlagt kommunikasjon mot utvalgte målgrupper er viktig for å skape oppmerksomhet om selve planen og de samfunnsforhold som danner bakgrunn for at det er planverk på området. Det gjelder også ved gjennomføringen av planen for å sikre god og effektiv gjennomføring, godt samarbeid og måloppnåelse.